

Felaket Gelmeden Gerçeği Görmek

İnsan, hayatı boyunca dünyanın geçici olduğunu bilir. Her insan bir gün öleceğini, sahip olduğu her şeyi geride bırakacağını ve hayatın sonsuza kadar devam etmeyeceğini bilir. Buna rağmen günlük hayatın içinde bu gerçeği çoğu zaman gerektiği gibi düşünmez. Dünyanın işleri, gelecek planları, para kazanma isteği, sahip olma arzusu, insanlar arasındaki ilişkiler ve günlük sıkıntılar insanın dikkatini sürekli başka yerlere yöneltir. Böylece insan, bildiği halde üzerinde yeterince düşünmediği bu gerçeğin etrafında kendisine sahte bir fanus oluşturur ve bu fanusun içinde yaşamaya başlar.

Bu fanusun içinde insanın bütün günü başka şeylerle dolar. Sosyal medyada gördükleri ve paylaştıkları, aldığı beğeniler, arkadaşlarıyla yaptığı eğlenceler, tatiller, toplantılar, buluşmalar ve gün içinde yaşanan sayısız olay zamanının önemli bir bölümünü kaplar. Bunların yanında geçim derdi, ödenmesi gereken faturalar, alınması gereken eşyalar, yapılması gereken harcamalar ve kazanılan paranın bütün bunlara yetip yetmeyeceğiyle ilgili endişeler vardır. İnsan bir yandan daha iyi şartlarda yaşamak için çalışırken, bir yandan sahip olduklarını korumaya ve ihtiyaçlarını karşılamaya uğraşır. Günler böyle geçerken zihni sürekli meşguldür ve bütün vaktini ve enerjisini bu işlere ayırır.

Elbette insanın çalışması, geçimini sağlaması, ailesiyle vakit geçirmesi, arkadaşlarıyla görüşmesi, eğlenmesi veya ihtiyaçlarını karşılaması yanlış değildir. Bunların hepsi hayatın doğal parçalarıdır. Ancak insan günlük işlerin peşinde koşarken neden yaşadığını, sahip olduğu hayatın kendisi için ne anlam ifade ettiğini ve bir gün bütün bunları geride bırakacağını düşünmüyorsa, burada bir problem var demektir. Geçici olan şeyler insanın hayatının tamamını kaplıyor ve asıl önemli olan gerçekler arka planda kalıyorsa, insan hayatın kendisini değil, yalnızca hayatın günlük telaşlarını yaşamaya başlamış demektir.

İnsan çoğu zaman bunun farkına da varmaz. Çünkü günlük hayat ona her şeyin normal ve kalıcı olduğu duygusunu verir. Her sabah aynı düzen devam eder, insanlar işlerine gider, alışveriş yapar, toplantılara katılır, arkadaşlarıyla buluşur ve gelecek için planlar yapar. Bu düzen devam ettikçe insan, hayatın bir gün aniden değişebileceğini düşünmez. Ölümün ne kadar yakın olabileceğini, sahip olduğu imkanların her an elinden çıkabileceğini ve dünyadaki bütün planlarının bir anda anlamını yitirebileceğini günlük hayatın telaşı içinde unutabilir.

Ne zaman ki insanın karşısına büyük bir felaket çıkar, işte o zaman durum bir anda değişir. Bir deprem, yangın veya başka bir doğal afet sırasında insanın düşünceleri kısa bir süre içinde değişebilir. Ağır bir hastalık teşhisi konulduğunda, kişi ölüm tehlikesiyle karşılaştığında da aynı durum ortaya çıkar. O zamana kadar önemli gördüğü birçok şey bir anda önemini kaybeder. İnsan

parasını, makamını, sahip olduğu eşyaları, insanlar arasındaki rekabetleri veya daha önce kendisini öfkeliendiren küçük meseleleri artık düşünmez. O anda onun için en önemli şey, hayatının devam edip etmeyeceğidir.

Böyle bir durumda insanın Allah'a yönelmesi de çok daha kolaylaşır ve içtenleşir. Çünkü insan, kendi gücünün sınırlı olduğunu ve hayatı üzerinde mutlak bir hakimiyete sahip olmadığını açıkça görür. Kendisini güçlü ve yeterli zanneden insan, bir anda ne kadar muhtaç olduğunu anlar. Allah'a dua eder, O'ndan yardım ister ve O'nun korumasına sığınır.

Kuran, insanın sıkıntı karşısında Allah'a yönelmesini birçok ayette anlatır. Denizde yolculuk yapan insanların şiddetli bir fırtınayla karşılaştıklarında Allah'a samimiyetle yalvarmaları ve kurtulduklarında yeniden eski hallerine dönmeleri bunun bir örneğidir. Allah şöyle buyurmaktadır: “Sizi karada ve denizde yürüten O'dur. Gemilerde bulunduğunuz ve gemiler güzel bir rüzgarla onları götürdüğü zaman, insanlar bununla sevinirler. Derken şiddetli bir fırtına gelip dalgalar her taraftan onları sardığında, artık dinin yalnız Allah'a ait olduğunu düşünerek O'na yalvarırlar. Fakat Allah onları kurtarınca hemen haksız yere yeryüzünde taşkınlık yapmaya başlarlar.” (Yunus Suresi, 22-23)

Bu ayetlerde insanın sıkıntı ve rahatlık zamanındaki hali açıkça görülmektedir. Sıkıntı geldiğinde Allah'a yönelen insan ile sıkıntı ortadan kalktığında yeniden dünyaya dalan insan aslında aynı kişidir. Değişen sadece insanın içinde bulunduğu şartlardır. Sıkıntı içinde Allah'a olan ihtiyacını hisseder, rahatlık içinde ise Allah'a olan muhtaçlığını ve ihtiyacını unuttur.

Başka bir ayette de insanın sıkıntı karşısındaki bu tavrı şöyle bildirilmektedir:

“İnsana bir sıkıntı dokunduğunda, yan yataarken, otururken veya ayakta iken Bize dua eder. Sıkıntısını giderdiğimizde ise sanki kendisine dokunan sıkıntı için Bize hiç dua etmemiş gibi geçip gider.” (Yunus Suresi, 12)

Oysa insan yalnızca hastalandığında, deprem olduğunda veya benzer bir felaketle, ölüm tehlikesiyle karşılaştığında değil, her an Allah'a muhtaçtır. Kuran bu gerçeği çok açık bir şekilde bildirir:

“Ey insanlar! Siz Allah'a muhtaçsınız. Allah ise hiçbir şeye muhtaç değildir ve her türlü övgüye layıktır.” (Fatır Suresi, 15)

Felaket anında anlaşılan şey aslında bu büyük gerçektir. İnsan o anda kendi gerçek konumunu görür. Sahip olduğu şeylerin kendisine mutlak bir güvence sağlamadığını, hayatının kendi kontrolünde olmadığını ve Allah'ın karşısında ne kadar aciz olduğunu anlar. Günlük hayatında kendisini güçlü ve güvende hissetmesine neden olan birçok şeyin aslında her an elinden çıkabileceğini kavrar. Sağlığının, sahip olduğu imkanların, malının, parasının ve hatta bir sonraki anının bile kendi güvencesi altında olmadığını fark eder. İşte bu yüzden böyle bir anda insanın bütün dikkati dünyadan çekilir ve Allah'a yönelir. Çünkü insan, kendisini güvende hissettiren her şeyin geçici olduğunu, asıl güvence ve gücün ise yalnızca Allah'a ait olduğunu anlar.

İnsanın günlük hayatındaki olumsuz davranışları da böyle bir anda ortadan kalkar. Normal

zamanda insanların kusurlarıyla alay eden, başkalarını küçümseyebilen, kırıcı sözler söyleyen bir kişi, ölüm tehlikesiyle karşılaştığında bunların hiçbirini düşünmez. Çünkü insan o anda kendi hayatının ne kadar kısa olduğunu görmüştür. O anda insanın zihninde yalnızca hayatının devam etmesi vardır ve bütün gücüyle Allah'a sığınır.

Aslında insanın felaket anında gördüğü şey, hayatın başka bir yüzü değildir; hayatın gerçek yüzüdür. Çünkü insanın ölümle karşılaştığında gördüğü gerçek, normal zamanda da geçerlidir. Dünya yine kısıdır, insan yine ölümlüdür. Sahip olduğu şeyler aslında ona ait değildir ve hepsi gelip geçicidir. İnsan yine tümüyle Allah'a muhtaçtır. Fakat kendisine oluşturduğu sahte fanusun içinde bütün bu gerçekleri ve asıl ihtiyaçlarını unutmuştur.

Büyük bir felaketin insana yaptığı şey de çoğu zaman budur; insan, gerçeği tüm açıklığıyla görür. Bu da önemli bir hakikati gösterir: İnsan, vicdanının üzerini örtmediğinde neyin doğru ve önemli olduğunu aslında bilmektedir. Öyleyse insan her zaman doğruya göre yaşamalı, felaket olmadığı zaman da Allah'a aynı samimiyetle ve aynı muhtaçlıkla yönelmelidir.

İnsanın Allah'a yönelmesi için başına bir felaket gelmesi gerekmemektedir. Ölümü düşünmesi için ağır bir hastalığa yakalanması gerekmemektedir. Dünyanın geçici olduğunu anlaması için bütün sahip olduklarını kaybetmesi gerekmemektedir. İnsan bunları hayatı devam ederken anlayabilir. Yaşamak, asıl olarak zaten budur.

Yaşam, gerçeği ölüm anında anlamayı beklemek değildir; o gün geldiğinde anlayacağımız gerçeği bugün anlayarak yaşamaktır. Doğru yaşamak, gerçekliğin üzerini örtmeden onunla yüzleşmek ve bildiğimiz halde kendimizi kandırmamaktır. İnsan, hayatın geçici olduğunu, ölümün kaçınılmaz olduğunu ve her an Allah'a muhtaç bulunduğunu bilerek yaşadığında, hayatın günlük telaşları içinde asıl gerçeği kaybetmez. İşte gerçek yaşam budur.

İnsan, ölümün her an gelebileceğini bilerek hayatını güzellikle sürdürebilir. Sahip olduklarının kendisine emanet edildiğini bilerek çok mutlu yaşayabilir. Başkalarını küçümsemeden, kibirlenmeden, insanların kusurlarını araştırmadan, kimseye haksızlık etmeden, kırıcı sözler söylemeden, insanların beğenisini hayatının amacı haline getirmeden ve hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya bağlanmadan güzel bir hayat sürebilir. Felaket anında terk edeceği aşık olan şeylerin peşinden hayatı boyunca koşmamalı, felaket geldiğinde nasıl bütün samimiyetiyle Allah'a yönelecek ve dünyaya ait bütün kaygıları geride bırakacaksa, yaşarken de Allah'ı ve ahireti unutmadan, Allah'ın büyüklüğünü ve kendisinin O'na olan ihtiyacını hissederek yaşamalıdır. Böyle yaşayan insan dünyayı terk etmiş olmaz; dünyayı olması gereken ölçüde ve doğru şekilde yaşamış olur.